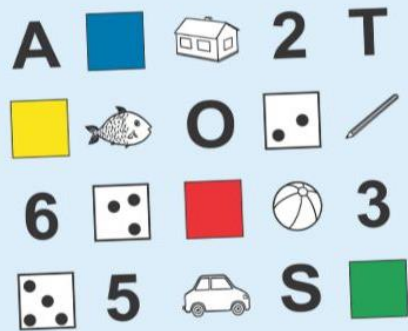

Riikka Heikkilä, Sara Huotari, Paula Salmi, Roosa Karhunen,
Pirita Korpivaara, Tiia Nurminen, Mikko Aro & Timo Ahonen

Nopean nimeämisen testi – RAN

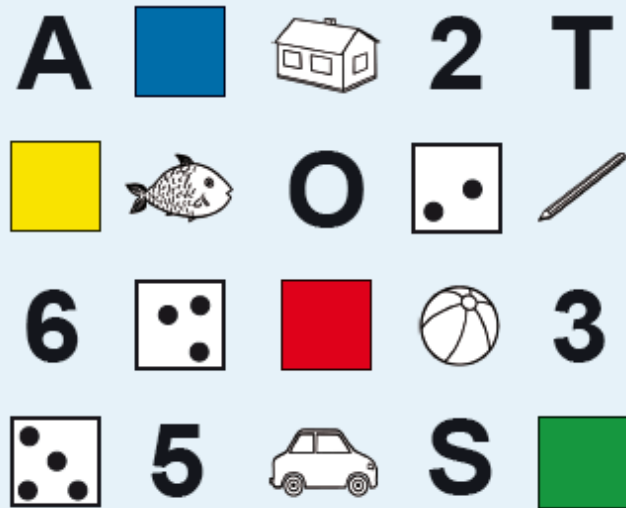

Nopean nimeämisen testi – RAN

Riikka Heikkilä, Sara Huotari, Paula Salmi,
Roosa Karhunen, Pirita Korpivaara, Tiia Nurminen,
Mikko Aro ja Timo Ahonen

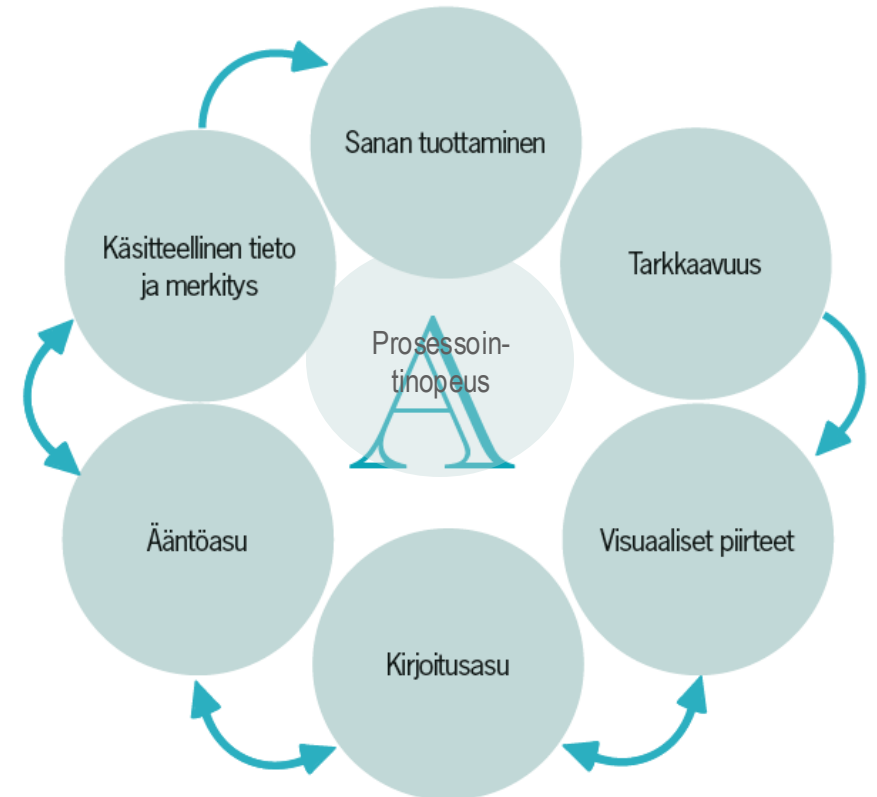
Nopea sarjallinen/automaattinen nimeäminen (RAN)

”Kyky hakea sujuvasti mielestä sarjallisessa muodossa esitettyjä tuttuja nimikkeitä.”

Kuva 1

Nimeämisen prosessi (Salmi & Heikkilä, 2025)

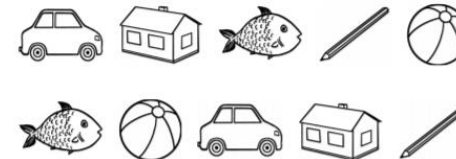
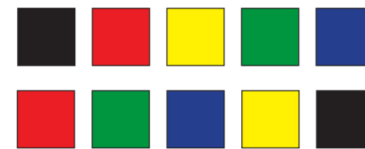

Mukaillen Wolf & Bowers, 1999;
Wolf, Bowers & Biddle, 2000

RAN ja akateemiset taidot

- RAN ”lukemisen mikrokosmoksena” (Norton & Wolf, 2012)
- RAN on yhteydessä myös aritmeettiseen sujuvuuteen (Georgiou et al., 2020; Koponen et al., 2016; 2017)
- Ja lukemisen ja aritmetiikan yhteisvaihteluun (Georgiou et al., 2021; Koponen et al., 2016; 2017; 2020, Korpipää et al., 2017)
- Joidenkin arvioiden mukaan jopa puolella lapsista, joilla on jokin oppimisvaikeus, on myös nimeämisvaikeus (German, 2015; Wolf ym., 2002).

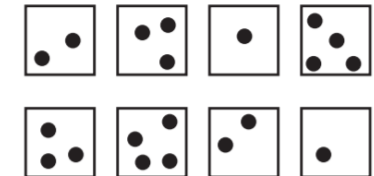
Nopean nimeämisen testi - RAN

1 3 4 5 6
4 1 6 5 3

O A S T P
S P A O T

■ 6 A ■ 2
S ■ 4 T ■

Normiaineisto

- Valikoimaton otos 5-16-vuotiaita lapsia ympäri Suomen (n = 2 178) ja aikuisia Keski-Suomesta (n = 373)
- Kerätty 2021-2023 (huhti-toukokuu)
- Nopean nimeämisen tehtävät:
 - 5-6 v: värit, esineet ja lukumäärät
 - Kouluikäiset: värit, esineet, numerot, kirjaimet, vä-nu-ki ja lukumäärät
 - Aikuiset: esineet, numerot, kirjaimet ja lukumäärät

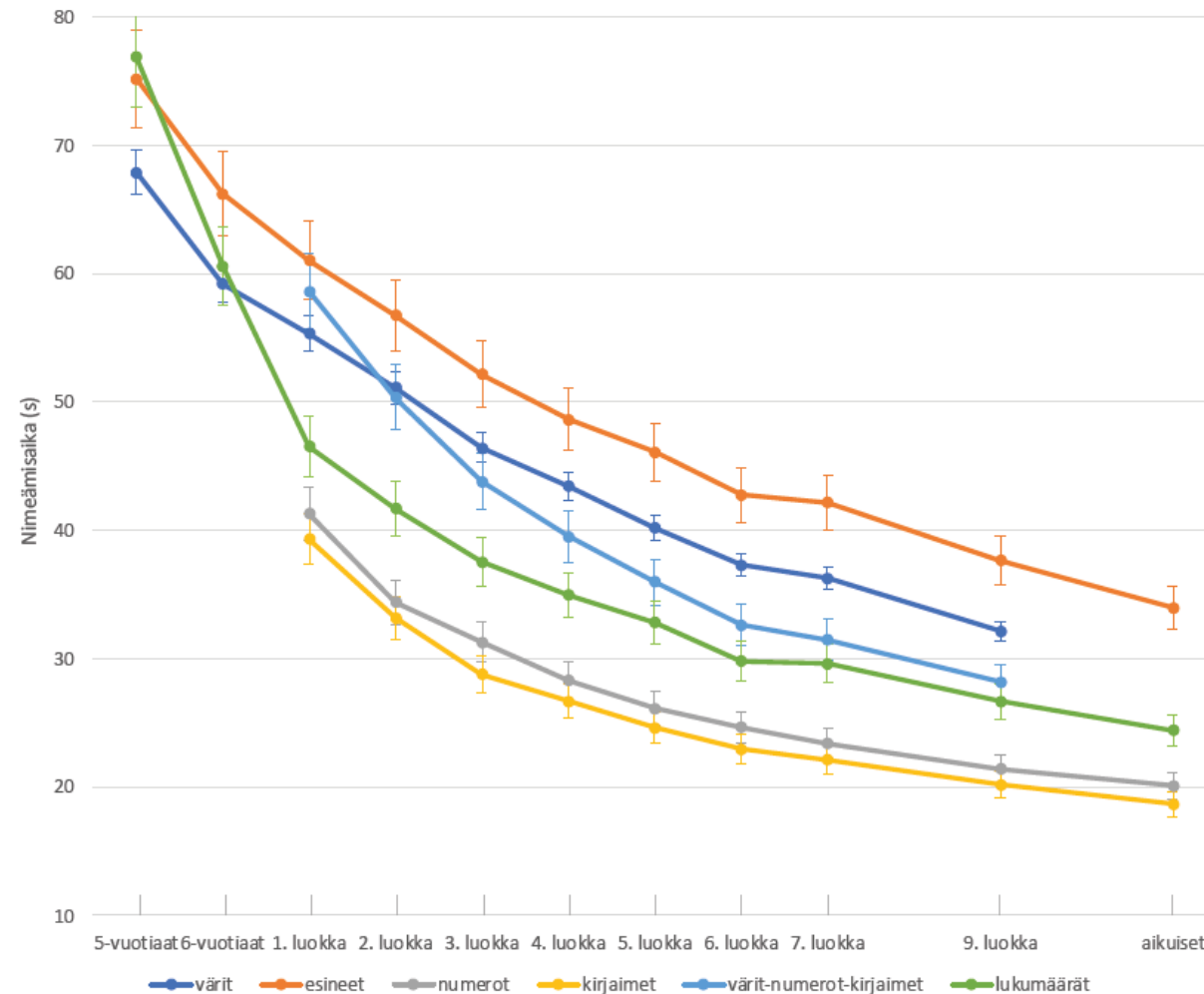
Testi on luotettava ja pätevä

- Kussakin ikäryhmässä laaja, valikoimaton normiaineisto eri puolilta Suomea
- Kouluikäisten aineisto vastasi viiteryhmäänsä tuen tarpeessa ja akateemisissa perustaidoissa
- Toistomittaus- ja arvioitsijareliabiliteetti hyvä
- Testin ulkoinen ja sisäinen validiteetti tarkistettu ja todettu hyväksi

Nimeämisnopeus kehittyy aikuisuuteen saakka

Kuvio 1

Nimeämisen suoritusaikojen kehitys

Testin käytöstä ja tulosten tulkinnasta

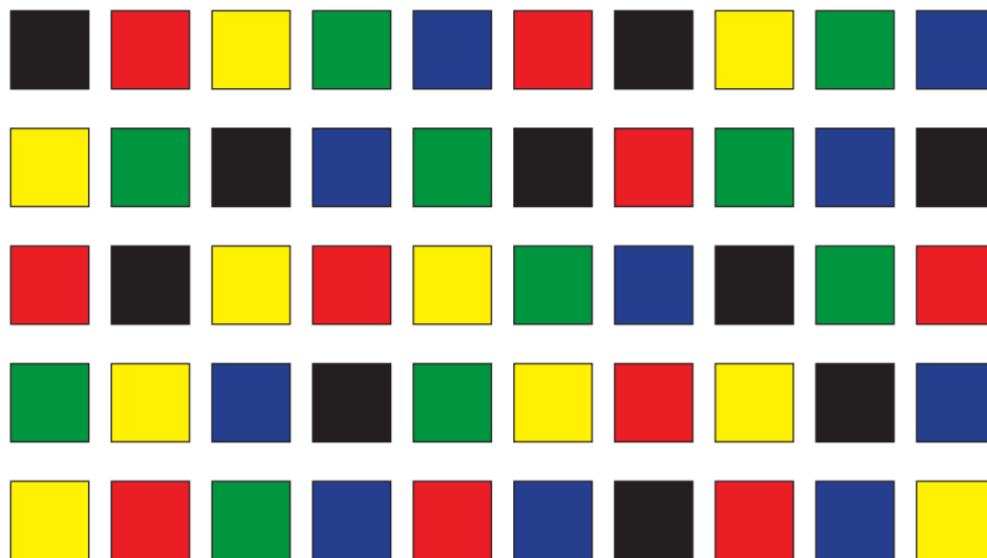

Esimerkki: värit

Harjoituksen tarkoituksena on varmistaa,
että arvioitava tuntee ärsykkeet:

Esimerkki: värit

[Kuuntele tästä](#)

Pisteytys

- Äänitys tärkeä!
- Virheet: ei-korjatut, väärin nimetyt ärsykkeet
- Itsekorjatut: arvioitava korjaa virheensä
- Virheiksi EI lasketa itsekorjattuja, liihypätyjä tai toistettuja ärsykeitä
- Jos arvioitava hyppää yli paljon ärsykeitä tai rivin, aika ei ole luotettava
- Kirjaa laadulliset havainnot

musta	pun.	kelt.	sin. vihreä	sininen	pun.	musta	kelt.	vihreä	sin. sininen
kelt.	vihreä	musta	sininen	vihreä	musta	pun.	Vihreä	sininen	musta
pun.	musta	(kelt.)	pun.	kelt.	vihreä	sininen	Musta	vihreä	pun.
vihreä	kelt.	pun. sininen	musta	vihreä	sin. kelt.	pun.	kelt.	musta	sininen
kelt.	pun.	vihreä	sininen	pun.	sin.	sin. musta	pun.	sininen	kelt.

virheet 2 itsekorjatut 3 aika 42 s

Ajan tulkinta

Taulukko 15

Nimeämisajat (s) ja niitä vastaavat persentiililuvut luokalla 9¹

Persentiili	Värit	Esineet	Numerot	Kirjaimet	Värit- numerot- kirjaimet	Lukumäärät
100	24 tai alle	28 tai alle	15 tai alle	14 tai alle	19 tai alle	15 tai alle
95	25	29–30		15	20	16
90	26	31	16		21	17
85		32	17	16	22	
80	27				23	18
75		33	18	17		
70	28	34			24	
65	29			18	25	19
60	30	35	19		26	20
55		36	20	19	27	
50	31					21
45	32	37	21		28	
40	33	38		20	29	
35	34	39	22		30	22
30	35	40		21	31–32	
25	36	41–42	23–24	22	33	23
20	37–38	43	25	23	34	24
15	39–40	44–45	26	24–25	35	25
10	41–42	46–49	27–30	26	36–37	26–27
5	43 tai yli	50 tai yli	31 tai yli	27 tai yli	38 tai yli	28 tai yli

Huom. ¹Käytetään ikävälillä 14 v 10 kk–18 v 0 kk

Yhteenveto

- Uusi nopean nimeämisen testi – RAN on luotettava menetelmä nimeämisenopeuden arviointiin 5-vuotiaista aikuisiin.
- Nopean nimeämisen taidot kehittyvät aikuisuuteen saakka.
- Voidaan arvioida jo ennen kouluikää → **oppimisvaikeuksien ennakointi**
- RAN selittää noin 1/3 lukusujuvuuden vaihtelusta ja ¼ laskusujuvuuden vaihtelusta → **hyödyllinen väline osana oppimisvaikeustutkimuksia**
- RAN on vahvemmin yhteydessä tarkkaamattomuuteen kuin hyperaktiivis-impulsiivisiin oireisiin, mutta yhteys on heikompi kuin akateemisiin taitoihin.

Lämmin kiitos tiimille ja yhteistyökumppaneille:

- Timo Ahonen, Mikko Aro, Kenneth Eklund, Maria Haakana, Jarkko Hautala, Anniina Heikkinen, Jami Kakko, Assi Karppinen, Janika Keskinen, Annastiina Kettunen, Tuire Koponen, Juha-Matti Latvala, Sonja Lilli, Jari Lipsanen, Riikka Malinen, Ina-Maria Mieskolainen, Laura Mikkonen, Päivi Merjonen, Janette Niemi, Maria Niskakoski, Anna-Bella Nivala, Kaisla Paajanen, Eveliina Paananen, Atte Palokangas, Miika Pekkarinen, Ulla Richardson, Maria Rintanen, Jaakko Ryssy, Paula Salmi, Kiril Shenouda Khalil, Enni Stylman, Hanna-Riika Tiilikainen, Minna Torppa, Jari Westerholm
- Yli 300 koulua ja 30 päiväkotia, osallistuneet lapset perheineen.

